

Diagnostinis tyrimas

LIETUVOS KORUPCIJOS ŽEMĖLAPIS 2008

Informacija apie tyrimą

Vykdytojai ir rėmėjai

- Tyrimą organizavo ir vykdė Transparency International Lietuvos skyrius dalyvaujant viešosios nuomonės tyrimo kompanijoms RAIT (valstybės ir savivaldybių tarnautojų apklausa), VILMORUS (gyventojų apklausa) ir VISEO (įmonių vadovų apklausa).
- Tyrimą finansavo Nyderlandų karalystės ambasada Lietuvoje;
- Tyrimas buvo atliktas 2008 rugsėjo – 2009 vasario mėn.

Tikslas

- Remiantis nacionalinėmis sociologinėmis apklausomis bei ekspertiniais vertinimais nustatyti įvairių socialinių grupių požiūrį į institucinį bei geografinį korupcijos paplitimą Lietuvoje, jų patirtį susiduriant su korupcijos atvejais, o taip pat įvertinti Lietuvos visuomenės antikorupcinį potencialą.

Metodologija

- Tyrimo metu buvo atliktos trys fokusuotos grupinės diskusijos: su teisėsaugos ekspertais, su valdymo ir viešojo administravimo ekspertais, su verslo ekspertais.
- Taip pat buvo atliktos:
 - Reprezentatyvi gyventojų apklausa (2008 m. lapkričio 20 – 27 d., N = 1050, max $\delta \leq 3,1$).
 - Ad-hoc (atskira) reprezentatyvi Lietuvos valstybės ir savivaldybių tarnautojų apklausa, respondentus apklausiant tiesioginio interviu būdu (face to face) jų darbo vietose (2008 m. lapkričio 25 d. – gruodžio 8 d., N = 509, max $\delta \leq 4,4$).
 - Reprezentatyvi tikimybinė įmonių vadovų apklausa telefonu (2008 m. gruodis – 2009 sausis, N = 500, max $\delta \leq 4,4$).

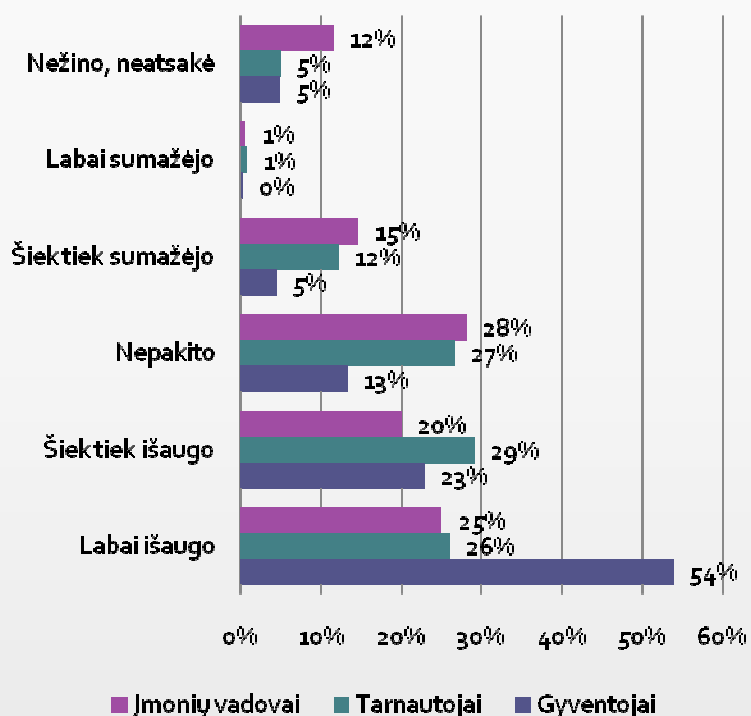
POŽIŪRIS Į KORUPCIJĄ

Korupcija bendrame Lietuvos socialinių problemų kontekste

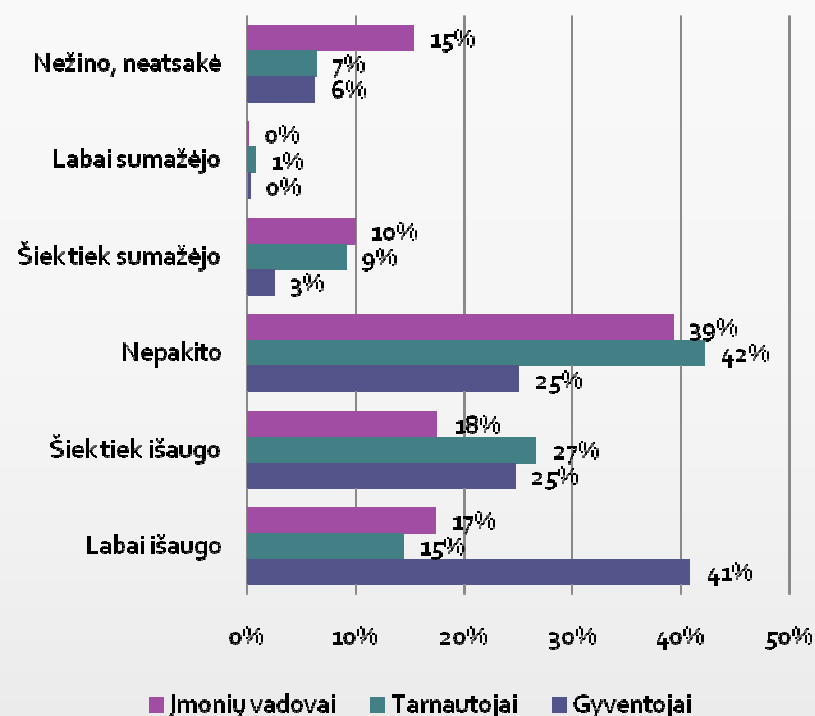
- Tarp pagrindinių socialinių problemų Lietuvoje korupcija:
 - gyventojų nuomone užima **III** vietą,
 - valstybės ir savivaldybių tarnautojų nuomone – **I** vietą,
 - įmonių vadovų nuomone – **IV** vietą.

Požiūris į korupcijos mastus

Ar per paskutinius 5 metus korupcijos mastai Lietuvoje...

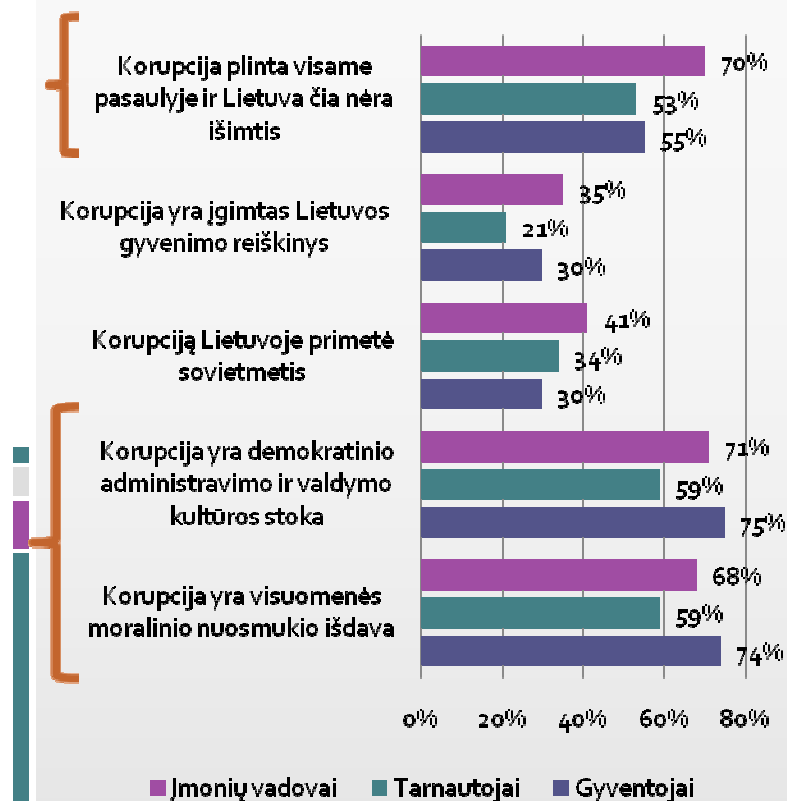
Kaip korupcijos mastai Lietuvoje pasikeitė per paskutiniuosius 12 mėnesių?

Korupciją ir korupcinių elgesių skatinančių veiksnių vertinimas

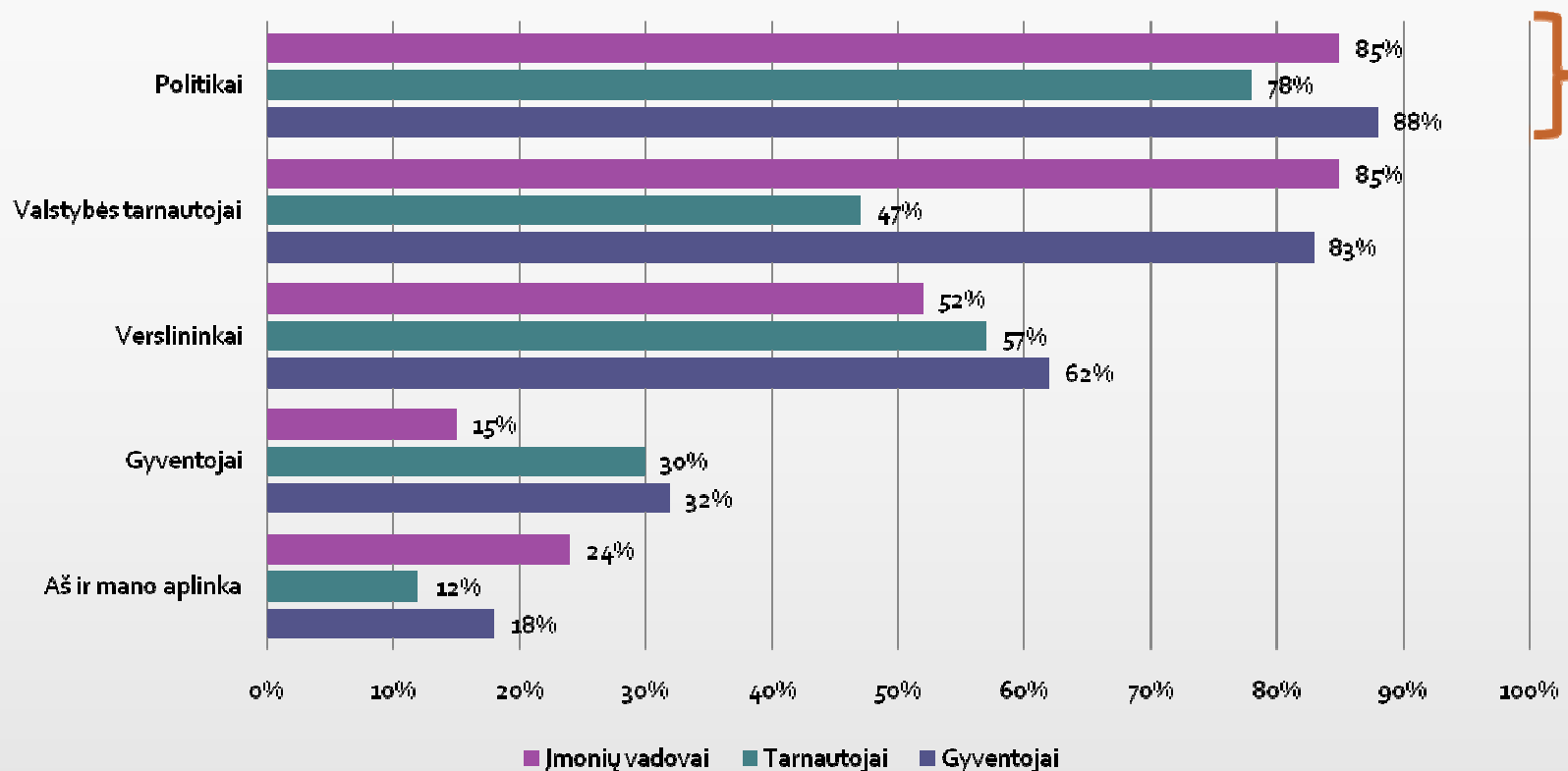
Ar sutiktumėte su tokiais teiginiais?
(skalė nuo 1 iki 5, kur 1 – visiškai sutinku, o 5 – visiškai nesutinku, diagramoje pavaizduotos reikšmės 1+2)

Ar sutiktumėte su tokiais teiginiais?
(skalė nuo 1 iki 5, kur 1 – visiškai sutinku, o 5 – visiškai nesutinku, diagramoje pavaizduotos reikšmės 1+2)

Atsakomybė už korupciją

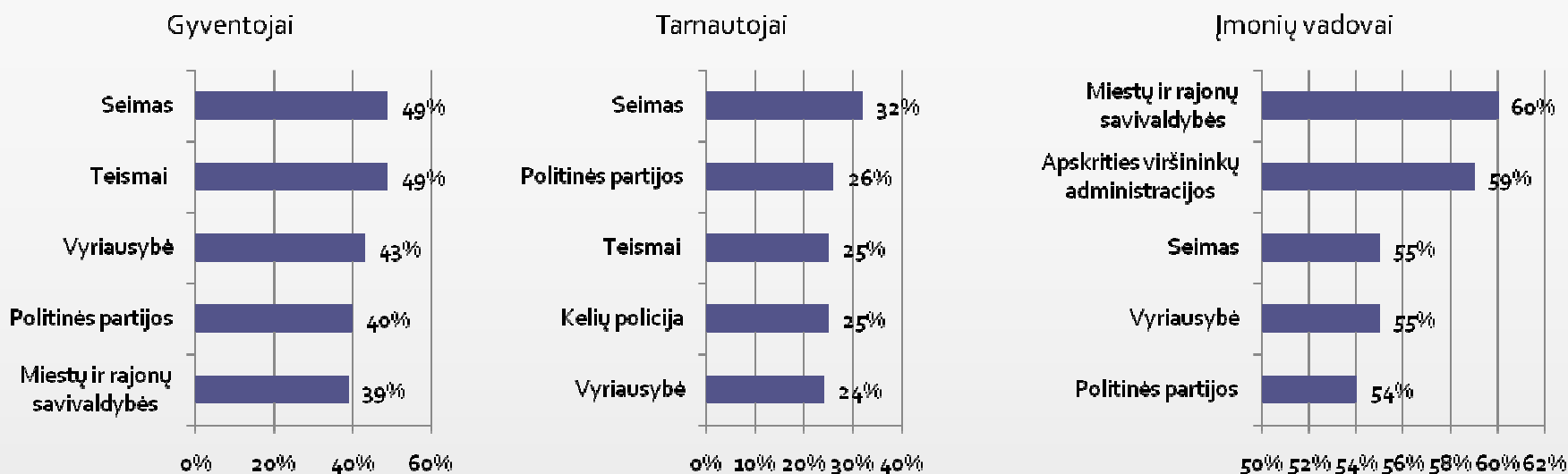
Kiek politikai, valstybės tarnautojai, verslininkai, gyventojai ar Jūs pats esate atsakingi/ kalti dėl esančio korupcijos masto? (skalė nuo 1 iki 5, kur 1 labai kalti, o 5 visiškai nekalti, diagramoje pavaizduotos reikšmės 1+2)

5 labiausiai respondentų nuomone korumpuotos institucijos Lietuvoje

Pasakykite savo nuomonę apie instituciją

(skalė nuo 1 iki 4, kur 1 – labai korumpuota, o 4 – visiškai nekorumpuota, diagramoje pavaizduota reikšmė 1)

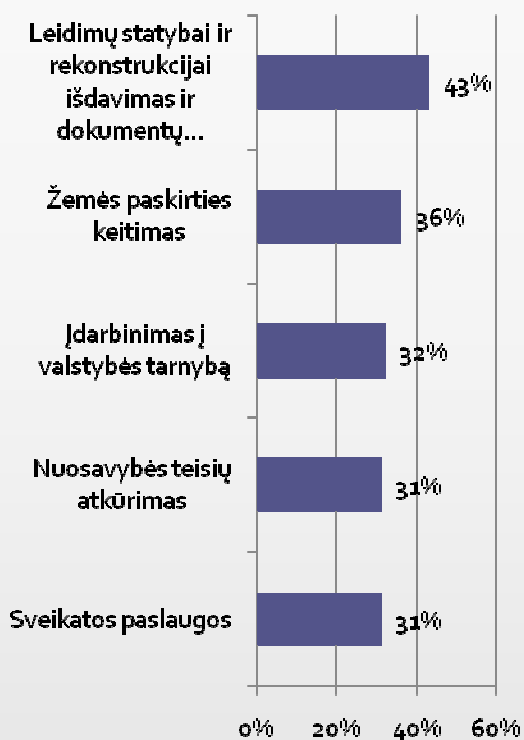

5 labiausiai respondentų nuomone korumpuotos procedūros Lietuvoje

Pasakykite savo nuomonę apie procedūrą

(skalė nuo 1 iki 4, kur 1 – labai korumpuota, o 4 – visiškai nekorumpuota, diagramoje pavaizduota reikšmė 1)

Gyventojai

Tarnautojai

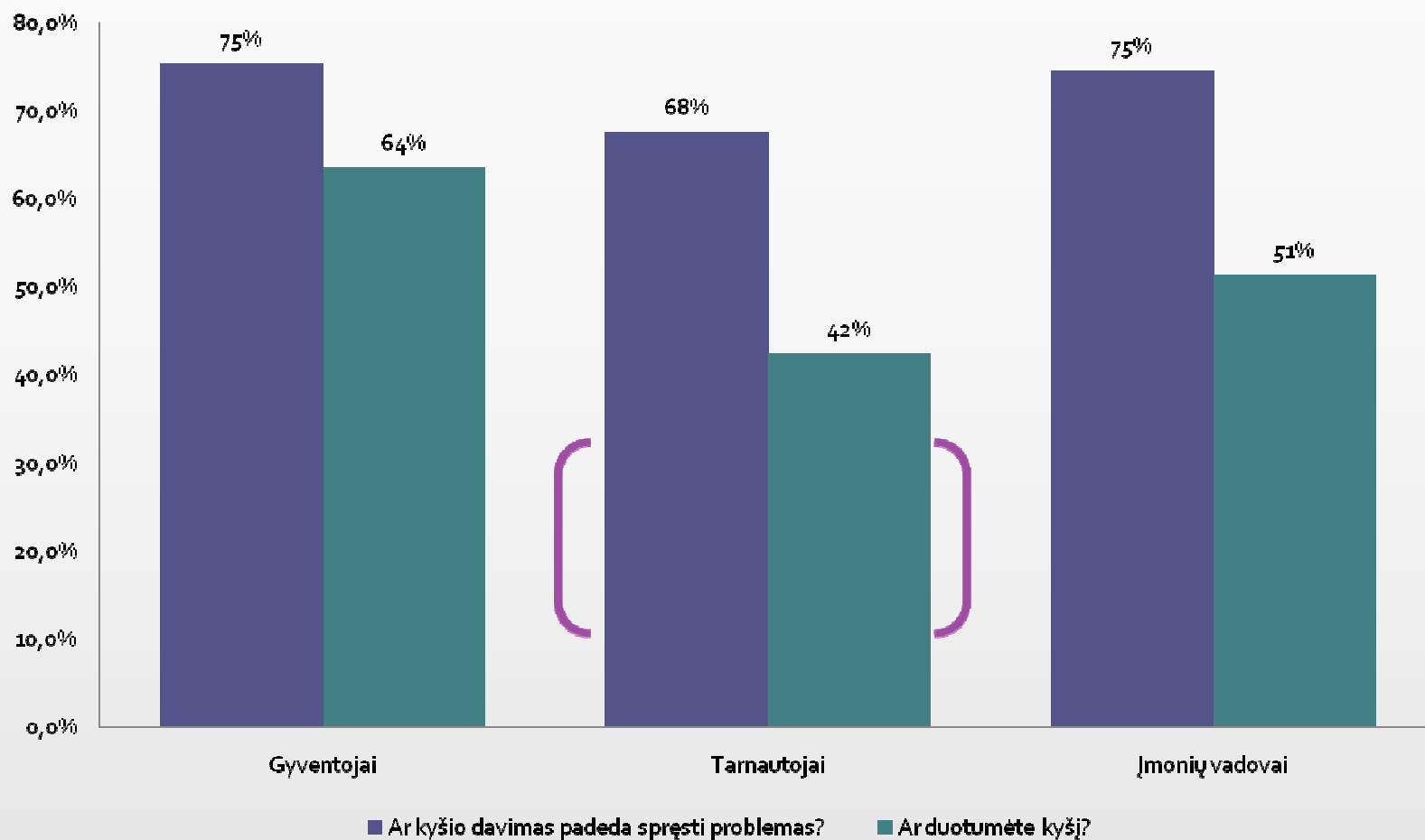
Įmonių vadovai

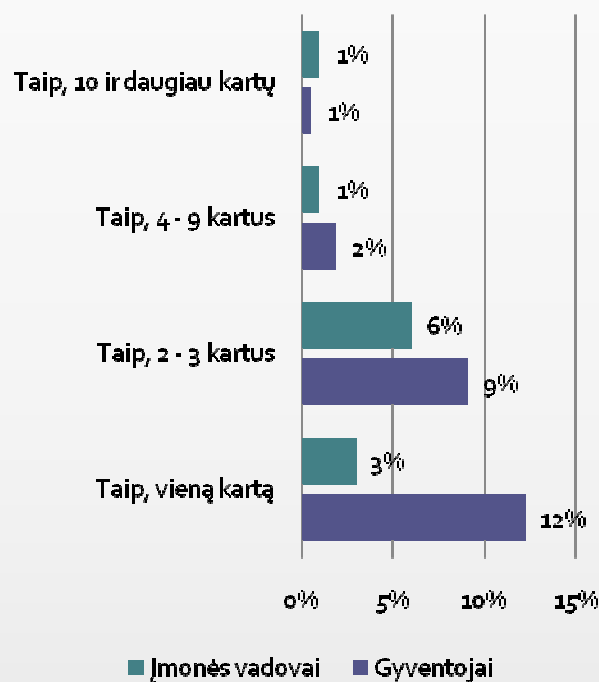
KORUPCIJOS PATIRTIS

Požiūris į kyšininkavimą

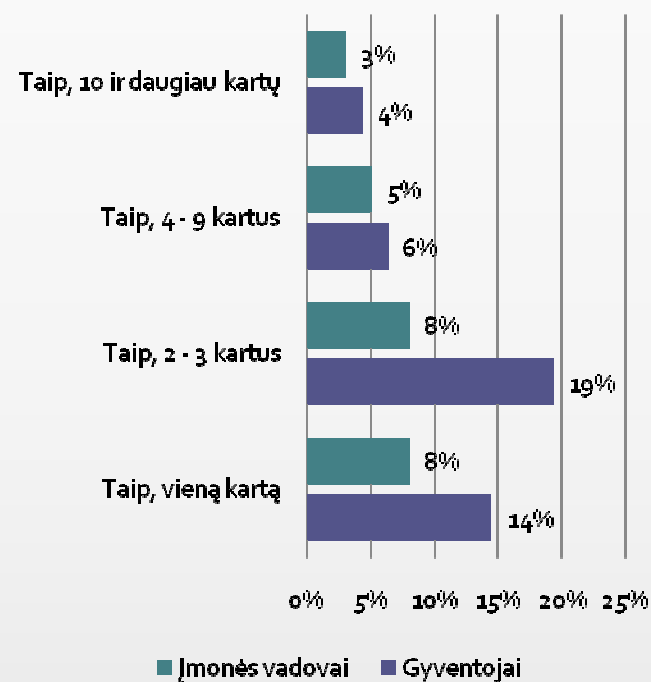

Kyšininkavimo patirtis

Ar per pastaruosius 12 mėnesių Jums teko duoti kyšį?

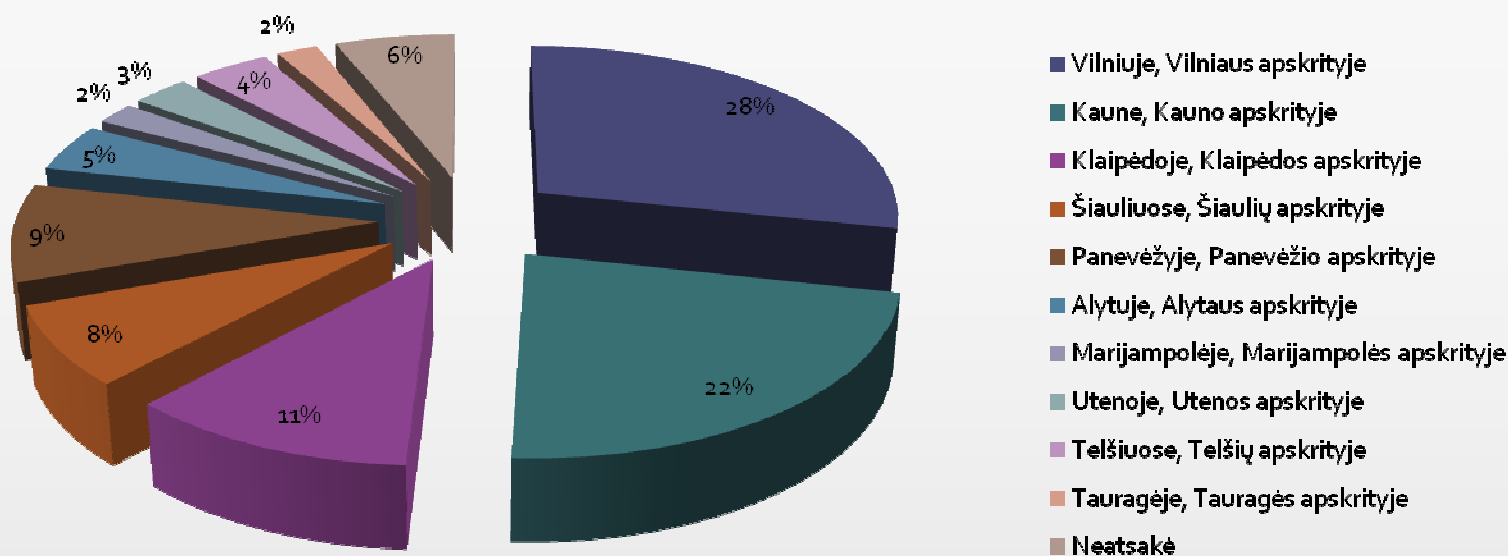

Ar per pastaruosius 5 metus Jums teko duoti kyšį?

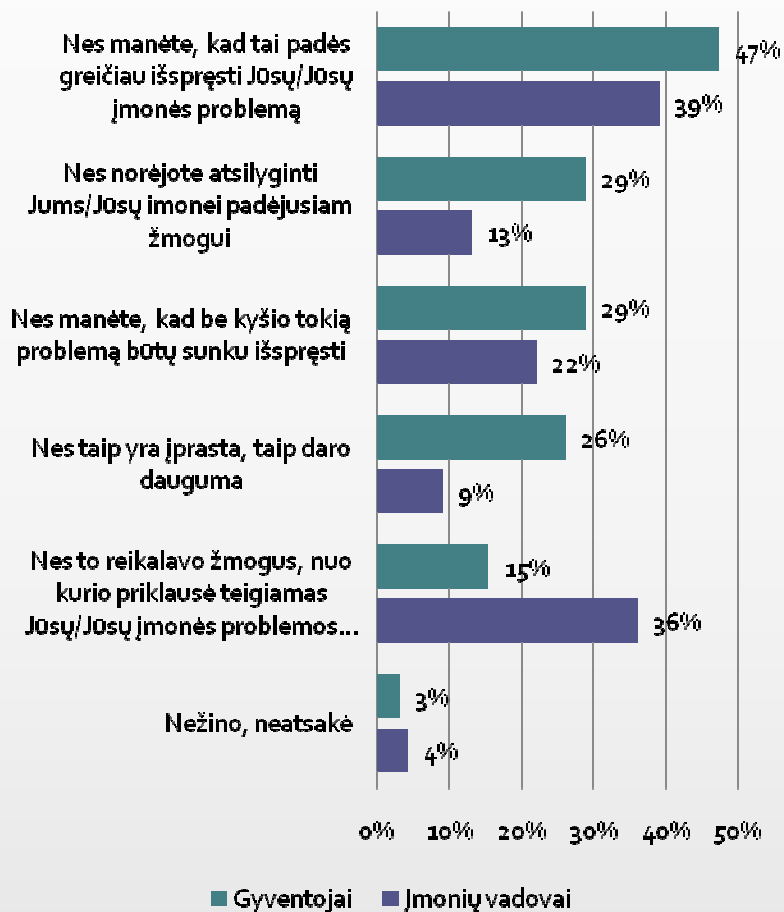
Kyšio davimo geografija

Kur teko duoti kyšį?
(gyventojai)

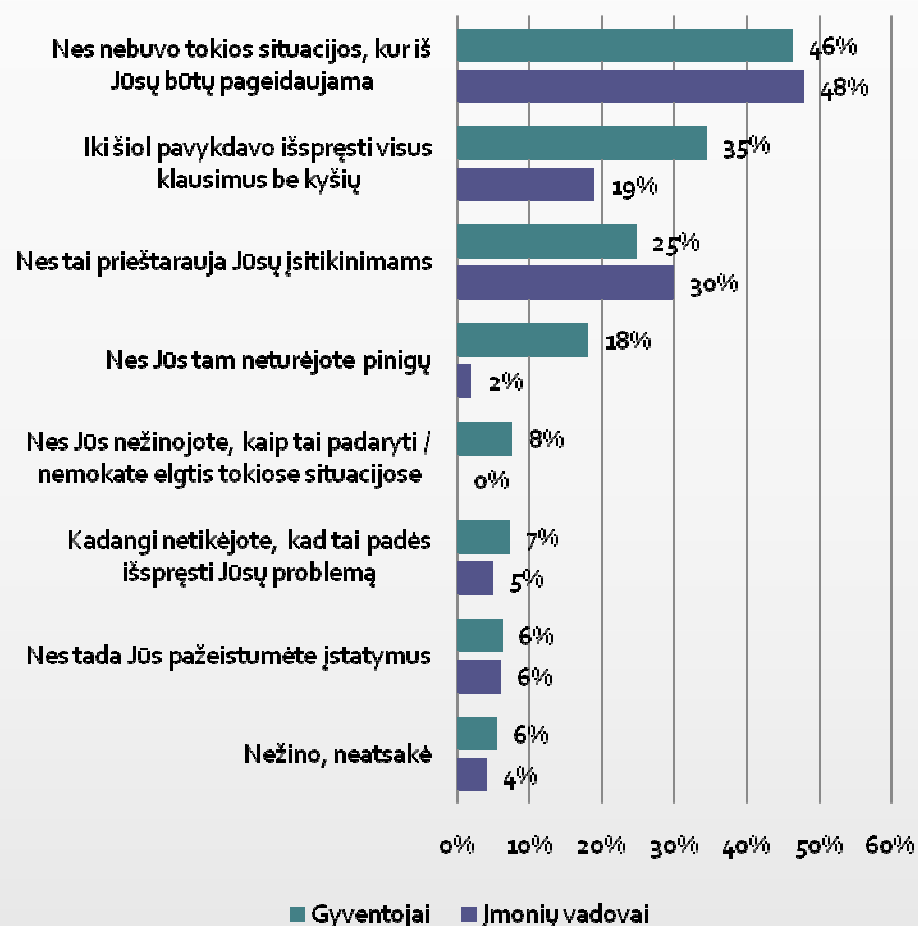

Kyšių davimo ir nedavimo priežastys

Kodėl davėte kyšį? (proc. nuo davusių)

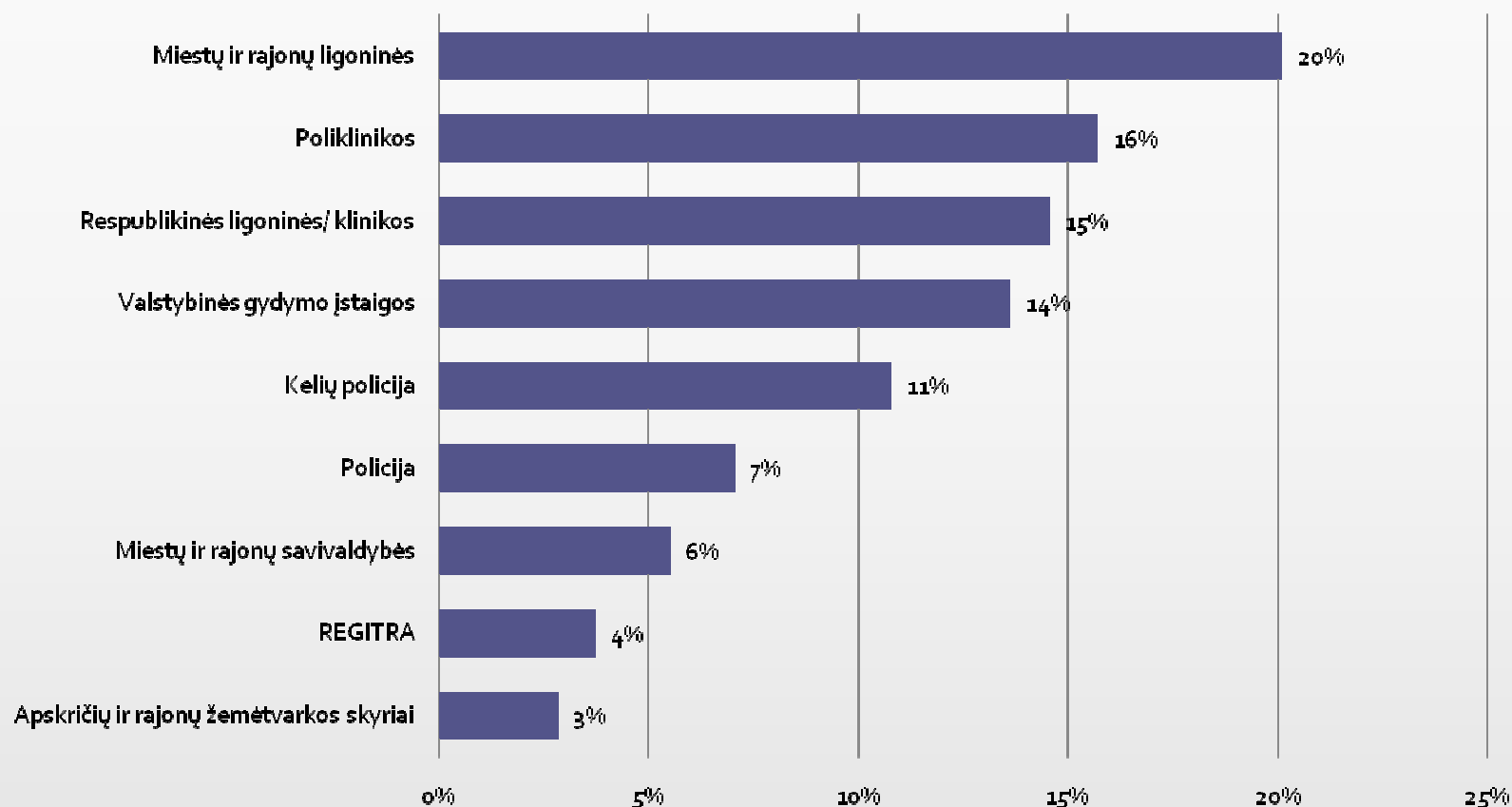

Kodėl nedavėte kyšio? (proc. nuo nedavusių)

Kyšininkavimo patirtis: dažniausiai gyventojų minimos institucijos

Kokių institucijų/įstaigų darbuotojams Jūs davėte kyšį?

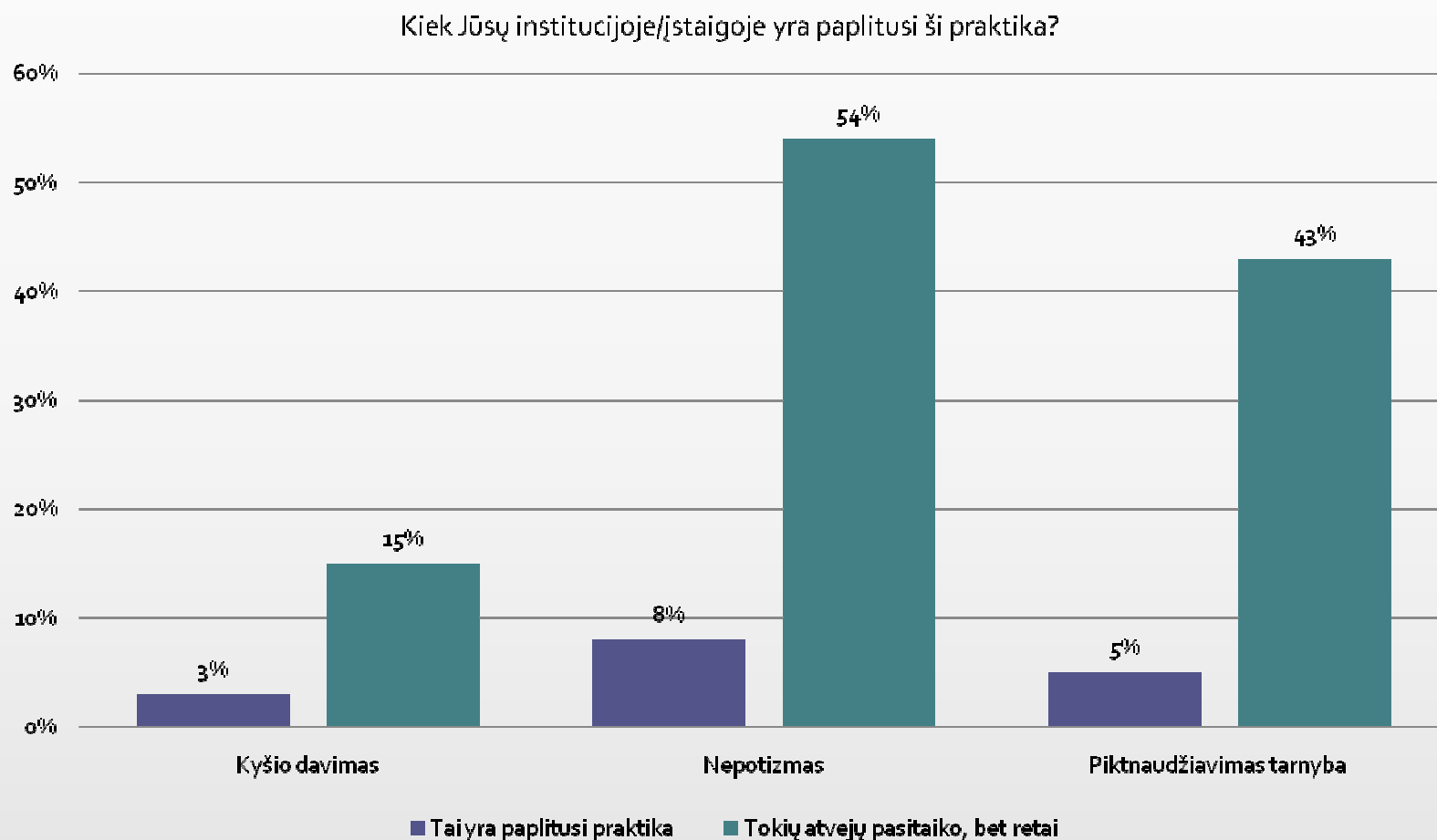
Gyventojų kyšininkavimo indeksai

(per paskutinius 5 metus)

Nurodytos įstaigos, su kuriomis kontaktavo ne mažiau 100 respondentų

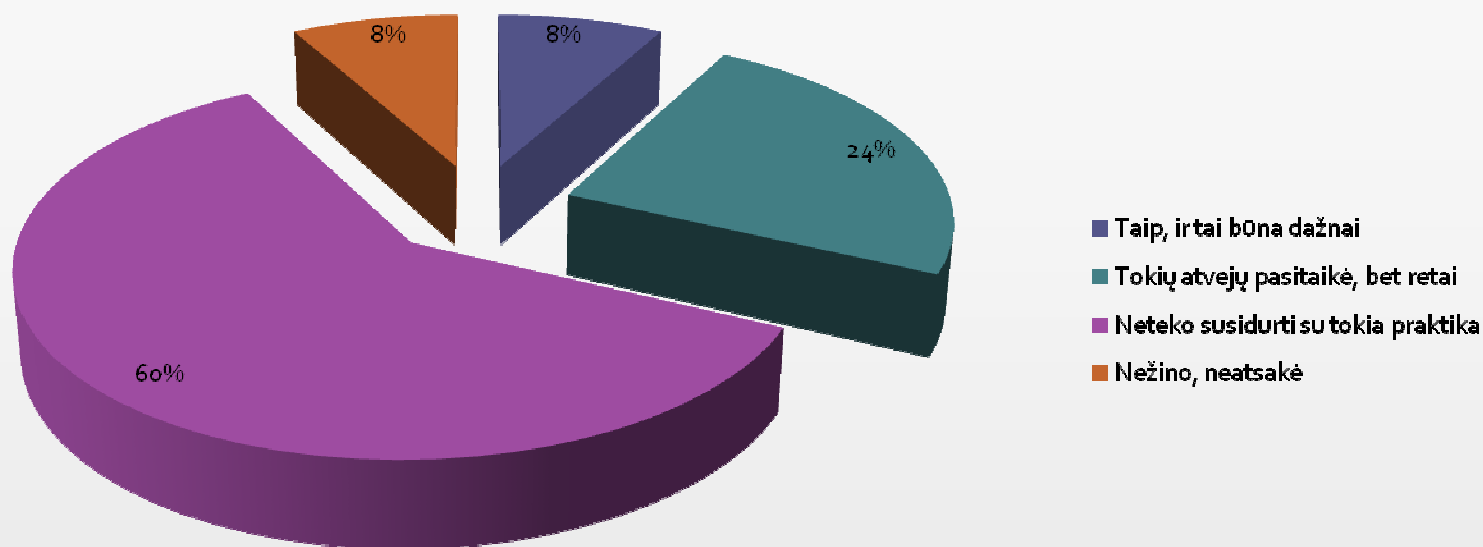
	Prievartavimo indeksas	Davimo indeksas	Efektyvumo indeksas
Miestų ir rajonų savivaldybės (N=239)	0,36	0,24	0,95
Valstybinė mokesčių inspekcija (N=144)	0,07	0,05	0,86
Apskričių ir rajonų žemėtvarkos skyriai (N=132)	0,49	0,3	0,8
Valstybinės gydymo įstaigos (N=402)	0,46	0,36	0,88
Registrų centras (N=136)	0,1	0,08	0,82
Greitosios medicinos pagalbos stotis (N=250)	0,11	0,08	0,95
Ambulatorijos, medicinos punktai (N=233)	0,14	0,09	0,82
Poliklinikos (N=743)	0,28	0,22	0,93
Miestų ir rajonų ligoninės (N=480)	0,5	0,44	0,92
Respublikinės ligoninės/ klinikos (N=272)	0,55	0,56	0,9
REGITRA (N=207)	0,25	0,19	1
Kelių policija (N=223)	0,62	0,51	1
Bendrojo lavinimo mokyklos (N=213)	0,1	0,08	0,88

Netiesioginė tarnautojų korupcijos patirtis

Tarnautojai apie politikų kišimąsi į jų darbą

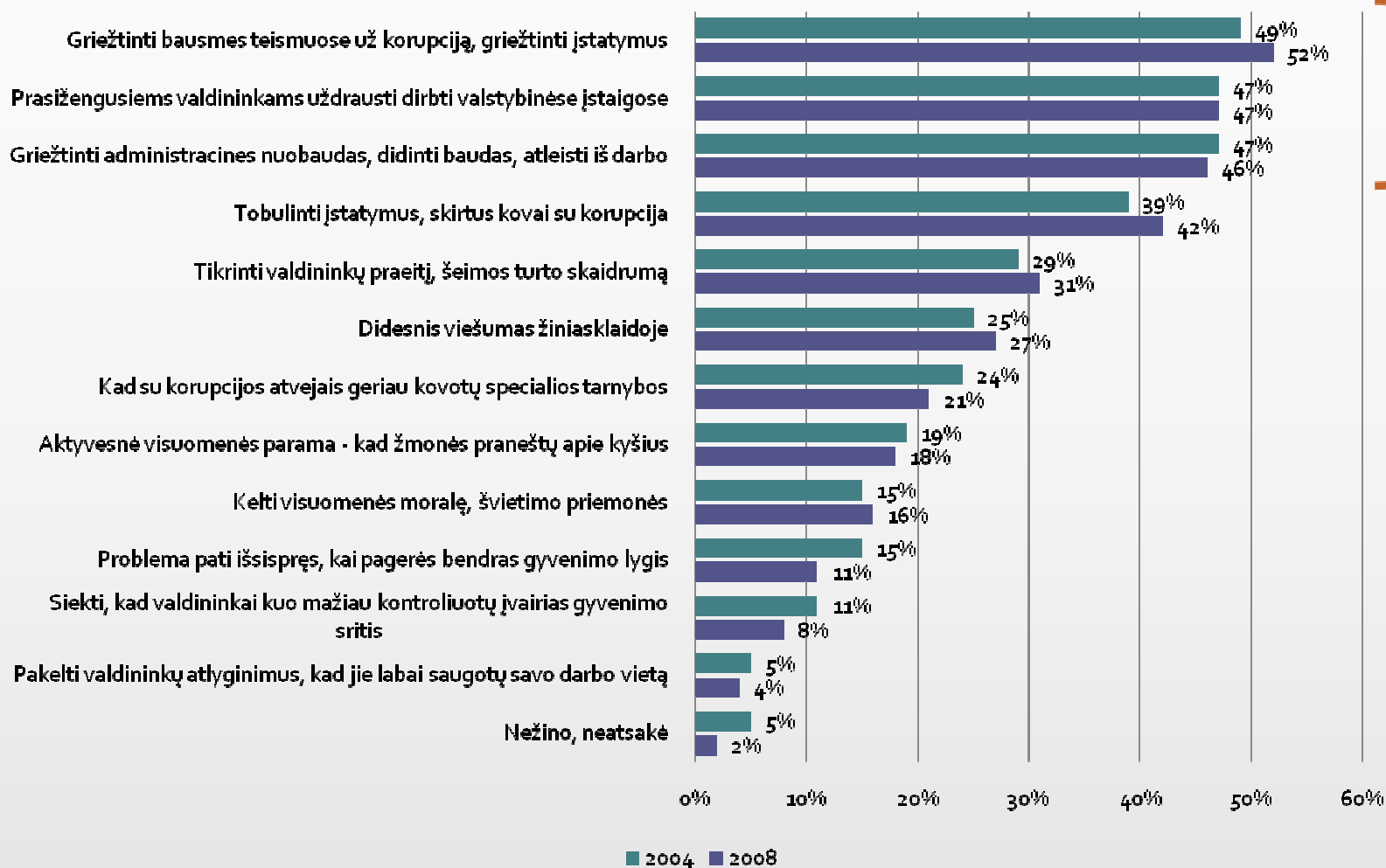
Ar Jūsų institucijai/įstaigai teko patirti nacionalinio arba vietinio lygio politikų spaudimą, kurio tikslas buvo ne valstybiniai, bet politikų privatūs interesai?

ANTIKORUPCINIS POTENCIALAS

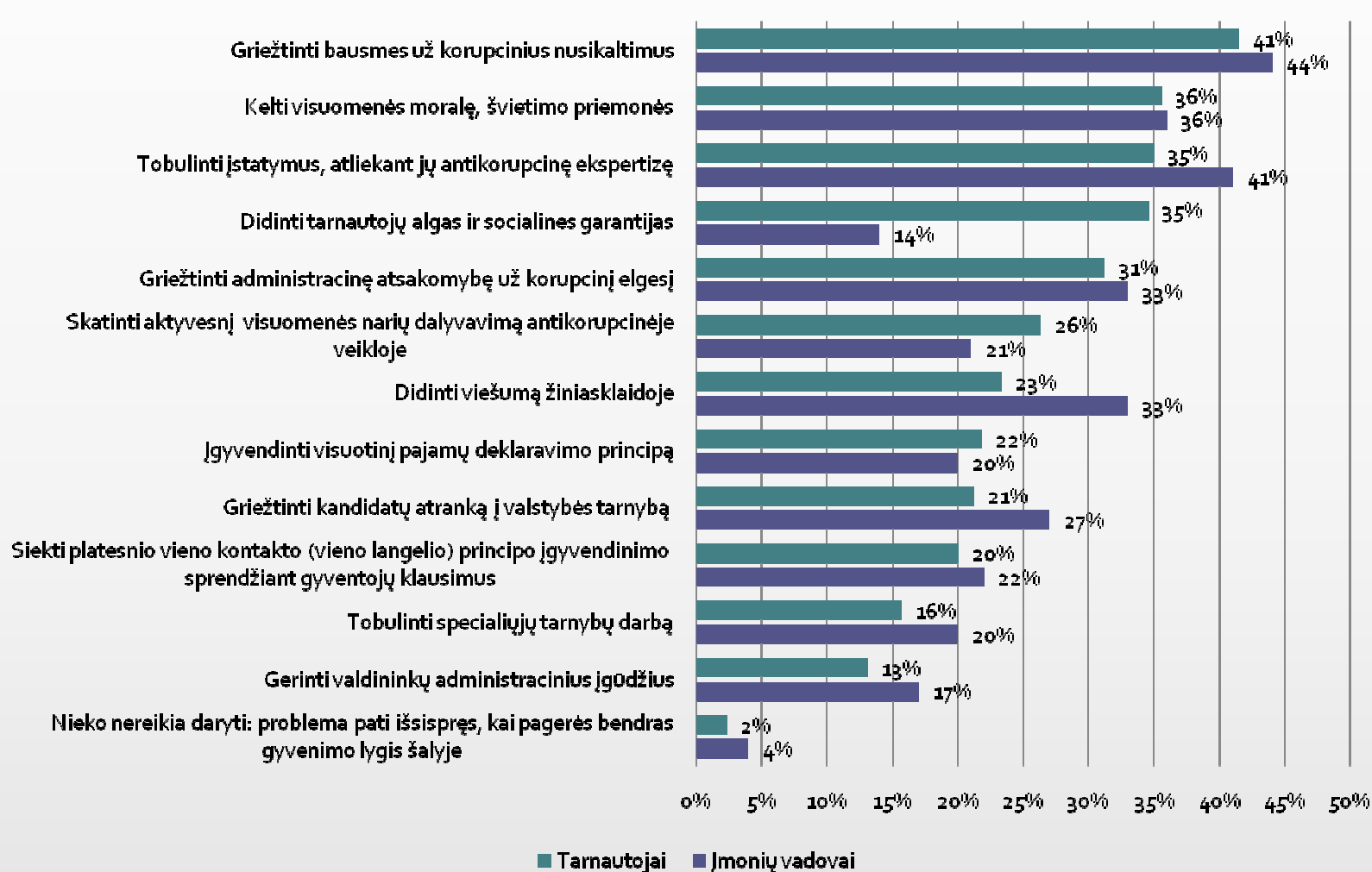
Gyventojų korupcijos mažinimo priemonių vertinimo kaita

Kokios korupcijos mažinimo priemonės, Jūsų nuomone, būtų efektyviausios? (galimi keli atsakymai)

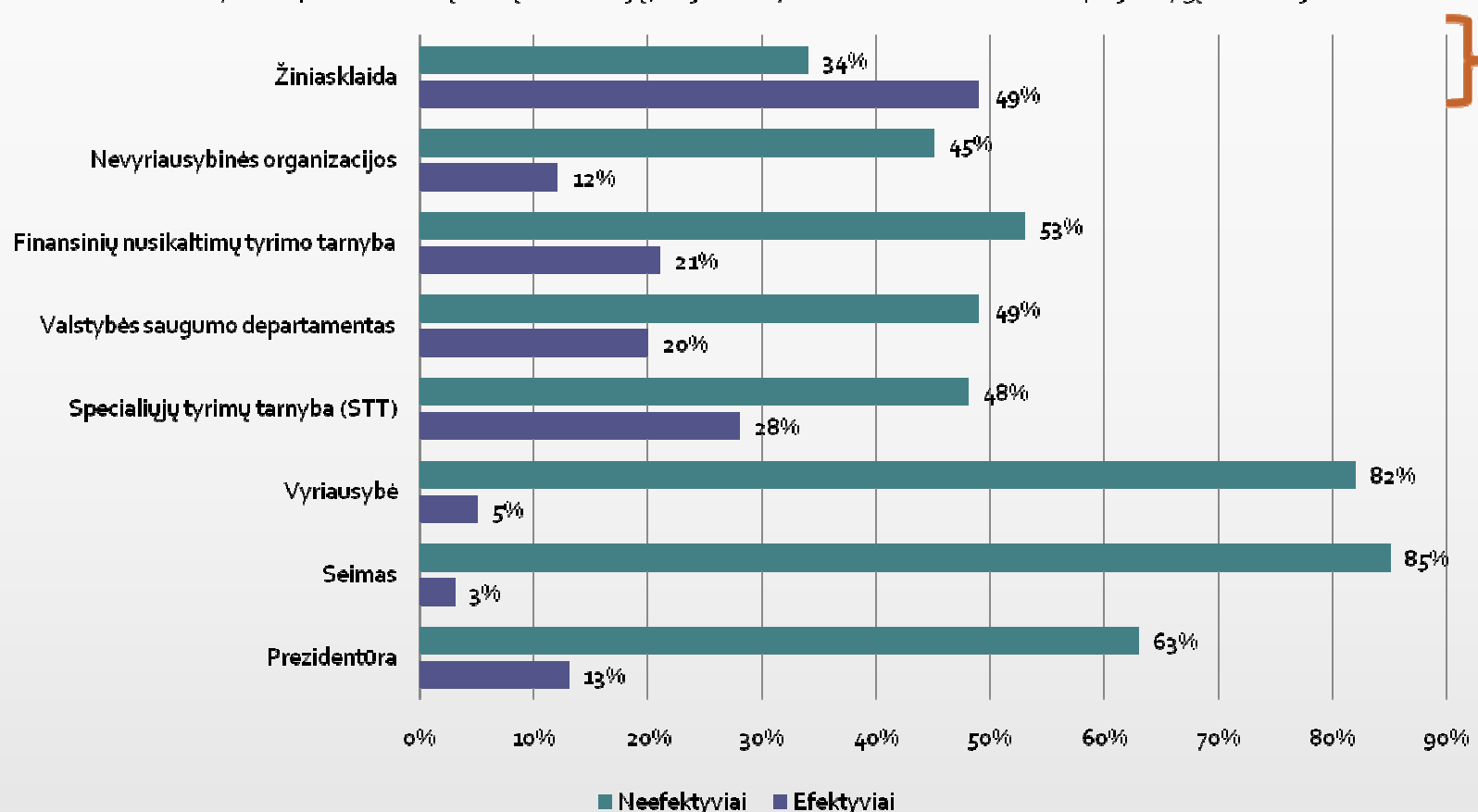
Tarnautojai ir įmonių vadovai apie korupcijos mažinimo priemones

Kokios korupcijos mažinimo priemonės, Jūsų nuomone, būtų efektyviausios? (galimi keli atsakymai)

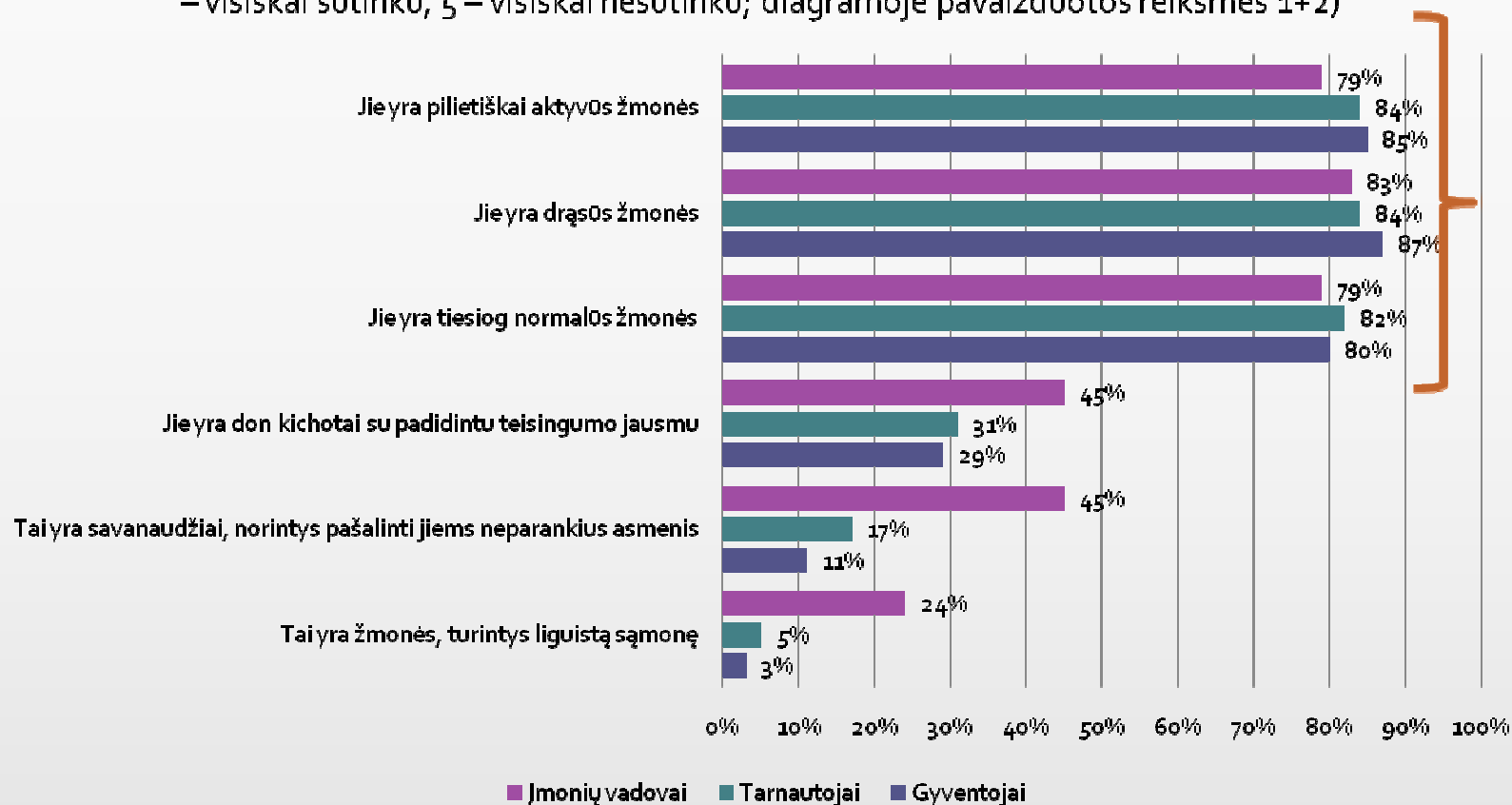
Gyventojų nuomonė apie institucijų efektyvumą mažinant korupcijos lygį Lietuvoje

Pasakykite apie kiekvieną iš šių institucijų, ar ji efektyviai dirba mažinant korupcijos lygį Lietuvoje?

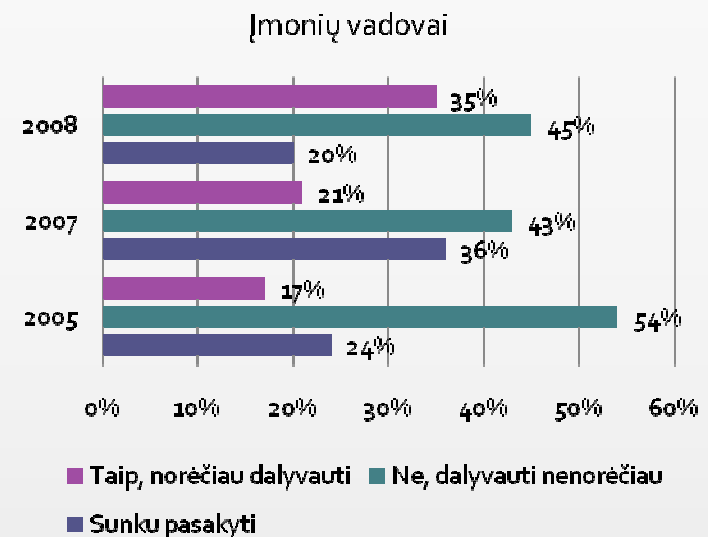
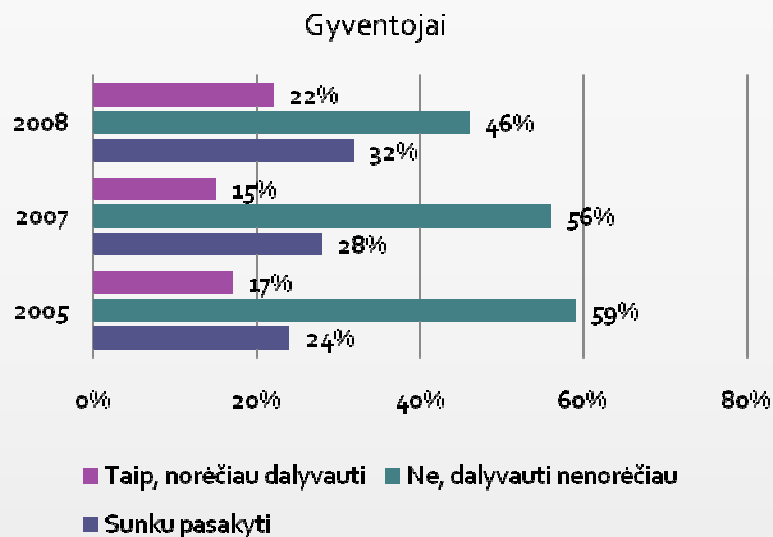
Pareiškėjų apie korupcijos atvejus vertinimas

Ar sutiktumėte su tokiais teiginiais apie tuos, kurie praneša apie korupcijos atvejį (1 – visiškai sutinku, 5 – visiškai nesutinku; diagramoje pavaizduotos reikšmės 1+2)

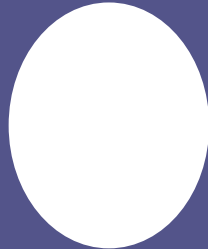
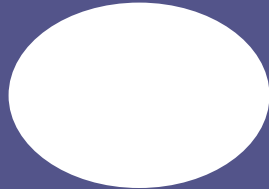

Išreikšto noro dalyvauti antikorupcinėje veikloje kaita

Ar norėtumėte pats dalyvauti antikorupcinėje veikloje?

Psichografinis apklausų dalyvių profilis (I) (N=2059)

<p>Optimistas</p> 	<p>Pesimistas</p> 	<p>Novatorius</p> 	<p>Konformistas (prisitaikantis)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rečiau nei pesimistas davė kyšį per pastaruosius 5 metus 	<ul style="list-style-type: none"> • dažniau nei optimistas mano, kad korupcijos mastai labai išaugo per paskutinius 5 metus 	<ul style="list-style-type: none"> • rečiau nei konformistas duotų kyšį norėdami išspręsti problemą 	<ul style="list-style-type: none"> • dažniau nei novatorius duoda kyšį, nes mano, kad tai padės greičiau išspręsti jo problemą
<ul style="list-style-type: none"> • dažniau nei pesimistas duoda kyšį dėl to, nes taip yra įprasta, taip daro dauguma 	<ul style="list-style-type: none"> • dažniau optimistas nedavė kyšio dėl to, kad nežinojo, kaip tai padaryti 	<ul style="list-style-type: none"> • dažniau nei konformistas nedavė kyšio dėl to, nes tai prieštarauja jo įsitikinimams 	<ul style="list-style-type: none"> • bei dėl to, kad nori atsilyginti jam padėjusiam žmogui
<ul style="list-style-type: none"> • dažniau nei pesimistas nedavė kyšio, nes iki šiol jam pavykdavo išspręsti problemą be kyšių 		<ul style="list-style-type: none"> • dažniau nei konformistas norėtų dalyvauti antikorupcinėje veikloje 	

Psichografinis apklausų dalyvių profilis (II) (N=2059)

Optimistas novatorius 	Optimistas konformistas (prisitaikantis) 	Pesimistas novatorius 	Pesimistas konformistas (prisitaikantis)
<ul style="list-style-type: none"> rečiau nei kiti davė kyšį per pastaruosius 5 metus 	<ul style="list-style-type: none"> dažniau nei kiti pateisina kyšio davimą noru atsilyginti jam padėjusiam žmogui 	<ul style="list-style-type: none"> dažniau nei kiti mano, kad be kyšio problemą išspręsti būtų sunku 	<ul style="list-style-type: none"> dažniau nei kiti mano, kad korupcijos mastai labai išaugo per paskutinius 5 metus
<ul style="list-style-type: none"> dažniau nei kiti neduoda kyšio, dėl to, kad tai prieštarauja įsitikinimams 	<ul style="list-style-type: none"> pakankamai dažnai yra pasirengęs duoti kyšį norėdamas išspręsti svarbią problemą 	<ul style="list-style-type: none"> dažniau nei kiti davė kyšį per pastaruosius 5 metus 	<ul style="list-style-type: none"> dažniau nei kiti yra pasirengęs duoti kyšį norėdamas išspręsti svarbią problemą
<ul style="list-style-type: none"> mieliau nei kiti norėtų dalyvauti antikorupcinėje veikloje 			<ul style="list-style-type: none"> dažniau nei kitiems jam trūksta pinigų kyšiui
			<ul style="list-style-type: none"> rečiau nei kiti trokšta dalyvauti antikorupcinėje veikloje arba sunkiai apsisprendžia dalyvauti joje